

FOD VOLKSGEZONDHEID
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU

Brussel, 13/03/2025

Directoraat-generaal Gezondheidszorg

FEDERALE RAAD VOOR
ZIEKENHUISVOORZIENINGEN

Kenm.: FRZV/D/615-1 (*)

Advies van de FRZV - Cyber security

Namens de voorzitter van de FRZV,
Margot Cloet,

Sabine Stordeur
Directrice-generaal

(*) Dit advies werd goedgekeurd (per e-mail) door de plenaire op 13/03/2025 en door het Bureau op hetzelfde datum geratificeerd.

Situering van de vraagstelling

In voorliggende adviesvraag wordt een verdeling voorgesteld van het aandeel individuele financiering dat 80% bedraagt van het totale beschikbare budget: 4/5 van dat bedrag zou gaan naar individuele initiatieven en 1/5 van dat bedrag naar prioritaire initiatieven. In het aandeel van de collectieve financiering dat 15% bedraagt van het totale beschikbare budget wordt voorgesteld om een deel daarvan vrij te maken voor de financiering van een cyber security coördinator. De resterende 5% zou gaan naar het financieren van het delen van documenten en deelname aan peer reviews.

Globale behoefte

De integrale behoeften voor financiering rond alles wat samenhangt met cybersecurity zijn de afgelopen periode zeker niet afgenomen. Alle ziekenhuizen schreeven sinds een paar jaar de beveiligingsmaatregelen gevoelig op, mede onder impuls van de verplichtingen in het kader van NIS2. Het FRZV advies FRZV/D/600 vermeldde in dit verband de nood voor een structureel bijkomend budget van 130 mio euro en voor een extra budget van 40 mio euro voor bijkomende ingrepen (prijzen 2024). De FRZV ziet zich dan ook genoodzaakt om opnieuw te herhalen dat de voorziene budgetten ontoereikend zijn in het licht van de nog verder toegenomen kosten omwille van NIS2 en een strakke NIS2 deadline.

Individuele financiering

Deze adviesvraag betreft de verderzetting van het Cybersecurity programma en de financieringsmechanismen van dit programma vanaf 2025. De FRZV vraagt dat ziekenhuizen binnen een realistische termijn worden geïnformeerd, zodat zij de nodige maatregelen kunnen nemen om te voldoen aan de financieringsvoorwaarden die voor het betreffende financieringsjaar zijn voorzien. Deze opmerking geldt des te meer voor de "individuele" financiering en de financiering van de contributors. De huidige verdeling van 85,5% van het budget naar AZ en 14,5% naar PZ adviseren we te behouden. In de adviesvraag wordt daarnaast enkel een financiering a rato van het aantal (verantwoorde/erkende) bedden voorgesteld, in tegenstelling tot de huidige financiering die gebaseerd is op een verdeling die voor de 50% vast was per ziekenhuis en voor de andere 50% volgens het aantal bedden. Het voorstel voor de nieuwe financiering is gebaseerd op het feit dat de meeste kosten zouden schalen met het aantal bedden. De FRZV gaat hier evenwel helemaal niet in mee en stelt dat er wel degelijk een groot aantal uitgaven blijven bestaan voor elk ziekenhuis onafhankelijk van de grootte van het ziekenhuis. De FRZV adviseert om het principe van een vast en variabel (volgens het aantal bedden) gedeelte te blijven behouden volgens de bestaande 50/50 verhouding. Op termijn kan deze verhouding aangepast worden in functie van de evolutie en meer kennis over de exacte kostenstructuur volgens de grootte van een instelling.

Daarbovenop adviseert de FRZV om dit individueel luik te vereenvoudigen en de voorgestelde opsplitsing tussen individuele initiatieven en prioritaire projecten niet te maken. Het volstaat om een luik 'individuele initiatieven' te voorzien en daarin een aantal prioriteiten aan te duiden zoals bepaald in overleg met de sector.

Financiering collectieve initiatieven

Middelen kunnen slechts collectief worden ingezet in zoverre de collectiviteit garanties biedt van een efficiëntere besteding van de middelen en noodzakelijk is voor het aantrekken van de nodige competenties. In deze fase herhaalt de FRZV dan ook de vraag van voorgaande adviezen ivm cyber security om jaarlijks een evaluatie te doen van de inzet van de collectieve middelen en op basis daarvan en in overleg met de sector het collectief aandeel in het budget voor het daaropvolgende jaar vast te leggen. Cybersecurity is anno 2025 immers voornamelijk nog steeds een individuele zaak, waarbij voldoende individuele financiering essentieel is gezien de specifieke context van elk ziekenhuis.

Tot slot is de FRZV van mening dat de middelen voor de financiering van de cyber security coördinator zouden kunnen geput worden uit art. 63 § 3 van het KB BFM van 25 april 2002. Dit artikel biedt immers de specifieke mogelijkheid voor de financiering van pilootstudies die betrekking hebben op de ontwikkeling of het gebruik van ziekenhuisteleatica in de ziekenhuizen, de codering van gegevens, het gebruik van gestandaardiseerde terminologie, de inzameling van specifieke ziekenhuisgegevens of het onderhoud van een IT-toepassing die nuttig is voor alle ziekenhuizen. De FRZV dringt er dan ook op aan om via deze weg de financiering te voorzien zodat de schaars beschikbare middelen voor de effectieve cyberveiligheidsmaatregelen gevrijwaard kunnen blijven voor die specifieke doeleinden en niet aan governance besteed moeten worden.